

„Edinost“

zhaša enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnina je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnina in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stan Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Razmere na naših sodiščih.

Posl. Spiničič in tovariši so v seji zbornice poslancev dne 16. marca 1900 predložili nastopni dve interpelaciji do njegove ekselence ministra za pravosodje:

Dne 4. januarja t. l. se je na e. kr. trgovinskem sodišču v Trstu vršila razprava o nekem pravnem prepiru po slovenski uloženi pisni tožbi in slovenskem odgovoru. Obe stranki, ki ste iskali svoje pravo, sti bili slovenski, njiju zastopnika tudi Slovenca. Kakor taka sta hotela, naj se izključijo oni členi sodnega dvora, ki niso vešč: slovenskemu jeziku. Predsednik senatu je poskušal, da bi stranki in njiju zastopnika pridobil za to, da bi se razprava vršila italijanski ali nemški. Ko pa se le-ti niso hoteli udati, je predsednik prijavil nastopni sklep sodnega dvora:

Ker ni možno na tem sodišču sestaviti senata tako, da bi vsi njega členi znali slovenski — kajti nijeden člen iz trgovskega stanu ne zna tega jezika — se bo na podlagi § 123 poslovnega reda sodišč razpravljalo s pomočjo tolmača. Ker pa ni mogoče takoj najti zapriščenega tolmača, se razprava predloži na drugi dan.

Zastopnika strank sta protestovala proti tolmaču, ker je tolmače rabiti le za tuje jezike, in ne za deželne jezike; razprava se je vendar dne 30. januarja t. l. vršila s pomočjo zapriščenega tolmača.

Ko pa tolmač govora zastopnika tožbe ni prav posnel, in je priznal sam, da ni sposoben v to, da bi slovenske govore takoj in prav prevajal, sta zastopnika izključila tolmača in sta zahtevala senat, čegar vsi členi bodo vešč: slovenskemu jeziku. Ko sta potem toliko predsednik senata, kolikor tudi predsednik trgovskega sodišča sam ponovno a zastonj nagovarjala stranki, naj se poslužujeta italijanskega ali nemškega jezika, je predsednik, vsled sklepa senata, prijavil, da so v osebni nekega e. k. avskultanta našli sposobnega tolmača. Ta pa ni bil uradno usposobljen tolmač, zastopnika strank sta ga odklonila in sta izjavila, da na tem sodišču stranke zastonj iščejo pravice, — zajamčene jim po ustanovnih zakonih in po novi proceduri, in da pustita počivati pravdo, kakor ista tudi še počiva v resnici.

P O D L I S T E K.

17

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

Dobile smo novega kateheta. Prejšnji je bil jako priljubljen. Bil je prijazen in dober, vse smo ga spoštovali. Novi nam ni bil všeč. Bil je debel in rdeč v lice in nekako čudno se nam je predstavljal. Njegov stric je bil pesnik. On sam je deklamiral njegovo pesmico o vrtnarju, vrtu in rožah, dejal je, da je šola vrt, me pa smo rožice, — pri rožicah so se nam zasvetile oči v porednem smehu, — on pa je vrtnar. Svojega sorodnika je nazival »striček«. Živahno se je kretal, smejal in me smo mu od tedaj rekale »striček«. Ni nam znal imponirati. Bog me, to ni tako lahko: brzdati kakih trideset, štirideset, 14, 15 in 16 letnih, živih, navihanih deklic! Vse si domišljajo čudne stvari o svoji popolnosti in pretežu, norčevanje in zasmijanje je njih element. Novi katehet ni našel milosti pred našimi očmi. Drugo uro je izpraševal. Pokazal je s prstom na jedno v prvi klopi in dejal:

— Ti, povej mi kaj iz liturgije, n. pr. o mašnih obredih! —

Dotična se ni niti ganila.

Razred pa je ostrmel. Nas, nas v osmem razredu in tika!?! Nezaslišano!

— No, ti tamkaj! —

Sedela je, kakor prilimana.

Z ozirom na ta, razmere na tem e. kr. sodišču kričeče ilustrirajoči pravni slučaj, stavlja podpisani do njegove ekselence, gospoda ministra za pravosodje vprašanje:

Ali je njegova ekselence pri volji, ukreniti, da bodo na e. k. trgovskem sodišču v Trstu, oziroma povsodi, kjer razmere zahtevajo to nameščeni sodniki po poklicu in sodniki iz naroda, ki so vešč: tudi slovenskemu jeziku, da bodo stranke obvarovane pred vzkracevanjem ustavno zajamčenih jim pravic in pred izgubo časa in denarja?

Dne 19. septembra 1899 so trije bratje, Slovenci, iz sodnega okraja Koperskega, prišli na okrajno sodišče v Koper, da bi uravnali neko zapuščinsko stvar. Ker dotični sodni uradnik ni bil vešč: slovenskemu jeziku, si je jeden bratov pomagal z italijanskim jezikom, druga dva sta si morala poiskati tolmača. Popoldne istega dne so oni trije bratje zopet šli na sodišče, da bi uravnali neko drugo stvar. Isti sodni uradnik je do jednega bratov izustil besede: »La vengha avanti lei che sa parlar ben italiano«. Obgovorjeni je izjavil, da ne zna drugega jezika nego slovenskega. Na to je odgovoril e. kr. sodni uradnik: »se volè parlar italian ve distri ghemo oggi, se no, tornarè domane. (Ako hočete govoriti italijanski, vas odpravimo danes, ako ne, pridete jutri zopet.) Oni trije bratje so pripravljani s prisego potrditi, da je bilo res tako.

Na isto e. kr. okrajno sodišče je bil za dan 9. januarja 1900 povabljen neki Matej Kocijančič iz Trušk, bšt. 17, občina Marežice, okraj Koperski. Ni mogel pa nič opraviti, ker ni vešč: italijanskemu jeziku. Istotako se mu je zgodilo, ko je bil za dan 16. januarja v drugič povabljen. Dotični e. kr. sodni uradnik je hotel na vsaki način, da Kocijančič govori italijanski, in je baje celo opazil, da se Kocijančič prej naveliča v Koper hoditi, nego on — sodni uradnik — ga povablja tja. Za dan 26. januarja t. l. je bil v tretjič povabljen. Kocijančiču so rekli, naj poišče tolmača in ga privede seboj. Mej tem, ko je bil Kocijančič na iskanju, je že e. kr. sodni uradnik sam našel tolmača in sicer v osebni nekega Lovrečiča, priprostega

Gospod katehet pa je zardel. Pokazal je drugo, tretjo — nič! Vse smo sedele kakor kipi. Nenavadna tihoča je bila v šoli. Mater Rafaela, ki je na veronauku vedno sedela v zadnji klopi v posebno nadzorstvo, kašljala je opominjevalno, preteče, sedela je v moji bližini in jaz sem škodoželjno opazovala, kako ji je znoj stopal na lice. He, da bi si dale kratiti svete, praviligrane pravice našega razreda?! Nikdar!

Tretjo uro nas je gospod katehet vikal . . .

Ali svoj ugled si je do cela izpodkopal. Prišel je vselej v cilindru in rokavicah, kar mu je jedna izmed nas v vstopu jemala iz rok in nosila na obešalo. Največkrat je bila Ločnik na vrsti, ker je sedela najbližje vrat. Bila je živo dekle, nataknila je za hrbtno gospoda kateheta njegov cilindar in delala razne kapriole. A Mater Rafaela jo je nekdanj opazila in Ločnik je stala celo uro v kotu, kakor otroci v prvem razredu. Bila je sicer velika nečast, a vse naše simpatije so bile za to njene.

Tudi nekaj specijalno svojih grehov sem imela na rovašu.

Dobila sem lep notes v dar. V naravoslovni uri mi je bilo vselej posebno dolgčas, navadni pomočki, kakor privezovanje raznih papirnatih punč na dolge kite mojih soolk, lepo barvanje tičev in živali v knjigi, risanje modnih dam fantastičnimi klobuki, vse to je zgubilo svojo prvotno zanimivost. Moj mo-

in omejenega moža, ki nikakor ni v stanu, da bi iz slovenskega prevajal na italijanski, zlasti pa ne sodne stvari.

Na nekem zasljanju kurata v Čunski, Frana Volariča, ki se je nedavno vršilo na okrajnem sodišču v Lošinju, je dotični adjunkt, Bassich — ki je sicer ob tej priliki našel nekega človeka na ulici in ga zasljal kakor pričo proti dotičnemu tožencu — rabil dva tolmača, ki pa vrhu vsega oba skup nista mogla dobro umeti priče.

Uvažuj, da je tako postopanje cesarske kraljevih uradnikov nezakonito, nepravilno in nedostojno in za stranke najbolj žaljivo;

uvažuj, da v pravni državi ni smeti državljanov, posebnih onih, ki so po dve tri ure oddaljeni od sedeža sodišča, maltretirani na taki način in jim škodovati na času in denarju;

uvažuj okolnost, da sta slovenski, oziroma hrvaški jezik deželna jezika v Istri in da torej razprave s pomočjo tolmačev, zlasti pa takih, kakor so omenjeni tu, sploh niso dopustne,

in uvažuj okolnost, da po zadnjem uradnem ljudskem štetju sodni okraj Koper šteje poleg 14000 Italijanov 229000 Slovencev, in Malološinski poleg 4900 Italijanov 6500 Hrvatov, si dovoljujejo podpisani staviti nastopno vprašanje do njegove ekselence gospoda ministra za pravosodje:

Je-li Njeg. ekselence pri volji, tu navedene slučaje preiskati nemudoma, strogo in nepristranski, ter dotične uradnike, ki so postopali proti svoji dolžnosti, primerno pokoriti ter odrediti potrebno, da bodo na okrajnih sodiščih v Kopru in Malem Lošinju, eventualno tudi na drugih sodiščih Istre, vladali zakon, pravo in dostojanstvo?

Politični pregled.

TRST, 29. marca 1900.

Nevspreh istrskih pogajanj.

»Obzore« se v daljšem članku bavi z nevspehom, s katerim so se zaključila pogajanja med večino in manjšino deželnega zbora istrskega. Tudi zagrebškemu listu ni prišel ta nevspeh nepričakovano. Tudi če je tu pa tam kakov posamičnik med njimi, ki se sramuje grdih

nogram je bil v večih eksemplarjih vrezljan v klop, na belih prvih straneh mojih knjig je čvetoval že nebroj citatov najrazličnejših piscev — nekateri celo lastnega fabrikata. Kogej pa, moja sosedja, je bila pravo mrtvilo. Posadili so jo poleg mene, da me morda malo poboljša z svojo mirno pridnostjo... Vse to torej ni obečalo zabave, moja glava pa je prišla na misel, da bi na primer pisanje ne bilo tako brez vsega, takoj-le kronika našega razreda bi bila še celo izredno hvalevreden, interesanten čin. Imeli smo tipov, tipov, pravim!

Neka Onitzki je bila debela kakor sod, komaj da se je zmašila za klop; Nosa poleg nje pa je bila suha, kakor da so jo par let v dimniku sušili. Jug je bila pobožna čez vse pojme, Terezija ji je bilo ime, pa s Trnovega je bila doma, zato smo jej dejali: sveta Terezija Trnovska. Vrtnik pa je bila gizdava, kakor opica. Čez svoje kodrave lase je nosila mrežo, na rokah pa je imela nanizanih cele dučice zaplestne. Jerb je o vsaki priliki pripovedoval o svojem plemenitem sorodstvu, imela je visoko aristokratska načela; me smo jo zvale kontesa Jerebovska von Habenichts.

Tudi od nun smo vedele zanimive stvari. Ako smo od kake mlade čule kaj enakega, smo s pazljivimi pogledi iskale sledove solz krog njenih oči. Seveda so bili to zanimivi vzroki, radi katerih je ta ali ona vstopila v samostan. (Pride še.)

činov italijanske večine, ali javno povedati to si ne upa nihdo. Vsaki se boji nepopularnosti. Nadalje razpravlja zagrebški list vprašanje, da-li treba primorskim Slovanom, italijanskega jezika v kulturne svrhe in meni potem: v očigled njih zlorabam z italijansko besedo in italijansko kulturo; v očigled vsem krivičnim sklepom in posledicam, ki jih oni izvajajo iz te svoje kulture, v očigled vsemu zlu, ki nam je ta kultura donasa v narodnem pogledu, zdi se nam, da naš narodni interes in naša čast zahtevata največjo nepopustljivost od naše strani.

Narodna ekzistencija in narodno pravo stojé nad vsako kulturo. Dobro nam je došla vsaka kulturna sila, ali ako je naperjena proti našemu narodnemu bitju, jo moramo odklanjati najodločneje. Sklep italijanske večine kaže tako bahatost in krivičnost, da moramo mi odgovoriti s skrajno reakcijo. Ako nam oni odrekajo vsako pravo, zakaj bi jim priznavali mi tudi najmanjši privilegij? »Obzore« goji trdno zaupanje v naše poslance: kar oni storé, bo dobro storjeno. Ne veruje pa, da bi se vlada odločila za razpuščenje dež. zbora. Ali ako jej je le količjak do svoje avtoritete in svojega ugleda, bi morala kaj storiti. Dober znak pa je v tej bedi, da se večina boji naše besede. Glavno pa je, da se ne udamo in da pomagamo bratom po svoji moči. Kar si priborimo v borbi, to nam bo tem dragoceneje in mileje, to bomo čuvali tem ljubosumeje.

Iz deželnih zborov. V deželnem zboru Niževavstrijskem so včeraj posl. Schlesinger in tovariši predlagali, da bi se namesto najetja investicijskega posojila v znesku 500 milijonov za gradnjo železnice izdajale investicijske obveznice ter se tako preprečila nadaljna davčna bremena. Predlog so odkazali finančnemu odseku. — Poslanec Steiner je utemeljeval svoj že javljeni nujni predlog glede gradnje železnice; predlog je bil sprejet brez debate. — Prihodnja seja bo v petek.

Deželni zbor Štajerski je v predvečerašnji seji, v katero ni prišel noben slovenski poslanec in niti ne deželni odbornik prof. Robič, volil razne odseke. Kljub temu so Nemei izvolili izmed slovenskih poslancev v železniški odsek dr. Srncea, v vinogradniški odsek dra. Jurtelo, Vošnjaka in dra. Rosino, v odsek za občinske stvari dra. Rosino, v odsek za deželno kulturo dra. Jurtelo, v peticijski odsek posl. Lendovskega, v šolski odsek dra. Dečka.

V deželnem zboru Češkem je bilo vloženih več interpelacij, mej njimi interpelacija glede ureditve reke Labe in njenih pritokov; potem so prešli na dnevni red, t. j., na volitev raznih odsekov.

V deželnem zboru Moravskem je poslanec Sileny podpiral peticijo mnogo občin za napravo kanala med Donavo in Odro; govornik želi, naj bi komunikacijski odsek pretresal to stvar ter stavljal primerne predloge.

Židje in narodnostno vprašanje v Avstriji. Od nepoznane nam roke nam je došla 12. šte. židovskega lista »Jüdisches Volksblatt«. Članek na prvem mestu smo čitali s precejšnjim zanimanjem. To pa že zaradi predmeta samega. Saj je znano, da židje igrajo v političnem življenju Avstrije, posebnoma v narodnostnih bojih jako usodno ulogo, ulogo, ki je tako važna, da ni to v nikakem razmerju z njih številom, pač pa si jo je možno tolmačiti po oni sili, ki tiči — v denarju. Da se uverimo, kolik je upliv židovstva v našem političnem življenju in kako usodno in pogubno poseza isto v naše narodne boje; kako je baš ono po velikem delu krivo, da se narodno vprašanje še ni rešilo v zmislu pravice, pravičnosti in ustavnega zakona in da slovanska

plemena, ta večina države, ne morejo priti do svojih pravic in do one moči v državi, ki bi odgovarjala njih številu in njih važnosti za državo — ako se torej hočemo prepričati, kako tesno je spojeno nastopanje Židov z smerjo politike avstrijske od začetka našega ustavnega življenja sem, nam ne treba drugega, nego da se malec ozremo po našem Trstu. Tu v Trstu, v mestu z nad 160000 prebivalcev, imamo eklatanten izgled, kako židovski element se svojimi par tisoč glav gospoduje v mestni zbornici, nadzoruje katoliške šole in daje direktivo narodni politiki!!

A bolj, nego predmet sam, nas je zanimalo to, da »Jüdisches Volksblatt« obsoja dosedanje politiko Židov in priznava, da so Židje med nemškimi narodi za to obsovaljšji, ker pomagajo zatirati narode: v Avstriji Nemcem, na Ogerskem Madjarom. Dosedanji zastopniki Židov — bilo občinski svetovalec, bilo drž. poslanci — da niso drugega, nego »Stimmvieh« nemških liberalcev, naprednjakov in — socialnih demokratov!!

Najzanimivejši del članka je ori, ki dela zaključke in daje nasvete Židom: ven iz drugo narodnih strank in osnujejo naj si židovsko narodno organizacijo z devizo: revizija ustave na podlagi narodne avtonomije!

Ta poziv potrja v prvo naše stališče, ki je to, da Židje so posebno plemo, s posebnimi svojimi narodnimi običaji in vzlasti s posebnimi maksimami v kupčijem življenju. Dosledno smo trdili, da antisemitizem more biti le narodne in gospodarske naravi in da nima prav čisto nič opraviti z vero, oziroma z liberalnim naziranjem. In ako bi se kdo dvomil o korektnosti tega našega stališča, ponči naj ga dejstvo, da konservativci in klerikaleci stare šole niso antisemitje.

Kako se Židje sami ne čutijo le kakor verska sekta, ampak kakor posebno plemo, ki hoče braniti svoje narodne pravice, priča ravno ta članek v »Jüdisches Volksblatt«, ki pozivlja — to pa gotovo le v skrbi za svoje interese — naj se postavijo na stran onih, ki so za narodno enakopravnost in narodno avtonomijo. Torej celó Židje so začeli videti v uresničenju ideje narodne samouprave najboljše jamstvo za obrambo svojih narodnih pravic! Najbolji dokaz, kolika sila je v tej ideji, o kateri so celo Slovenci sodili še pred malo leti, da je — utopija, sanjarija!!

Volilna reforma za mesto dunajsko. kakor jo je sklenil deželni zbor Nižavstrijski, spremenivši po želji vlade prvotni načrt, kakor ga je sklenil antisemitski občinski svet dunajski, je postala zakon. Uradni list je že prijavil sankcije. Umevna je torej potrtost, ki je zavladala v nemškoliberalnem taboru, saj je za dogledne čase uničena nada do toliko napovedovane »zopetne priboritve« Dunaja. Znamenje te potrtosti je, da je 35 občinskih svetovalec nemško-liberalne barve takoj položilo svoje mandate. »Neue Freie Presse« pravi, da je to logična posledica potrjenosti novega statuta, kajti sedaj da stari statut ni več veljaven, in da torej mandati, pridobljeni na podlagi prejšnjega statuta, ne veljajo več. Pozivlje torej vlado, naj razpusti sedanji občinski svet. Seveda se nemškoliberalni list sam ne nadeja nikakega dobička za svojo stranko od te odredbe, marveč pripoznava popolno obnemoglost svojo.

Zakon o pomnoženju mornarice v nemškem državnem zboru. Proračunski odsek nemškega državnega zbora je včeraj nadaljeval posvetovanje o zakonu glede pomnožitve mornarice. Tekom debate je izjavil državni tajnik pl. Bülow, da mora še enkrat naglašati defenzivni značaj predloge — nasproti vsem državam. Nemška politika ni agresivna. Nje cilj je, da vzdrži mir ter ohrani ugled države. V to pa ne zadostuje previdna diplomacija, v to je potrebna dovoljna materijalna moč. Govornik stoji na stališču, da bi bila največja brezbožnost, če bi iz malenkostnih vzrokov zanetli veliko vojno, vendar treba računati z možnostjo, da bi kdo poskusil žaliti Nemčijo, česar ne bi mogel trpeti ne narod ne država. S povzdigo trgovine in razvojem nemške industrije v zvezi s prekomorsko politiko so se pomnožila nasprotja. Glavni cilj nemške politike je ta, da vzdrži prijateljstvo z vsemi državami, razume se pa, da le na temelju vzajemnosti. Oficijelno razmerje je še vedno najboljšje. — Državni tajnik za državni zaklad je govoril o pokritju stroškov za pomnožitev mornarice. Nadaljevanje razpravljanja je bilo danes.

Tržaške vesti.

Shodi političnega društva »Edinost«. Politično društvo »Edinost« priredi prihodnjo nedeljo nastopne shode: Pri sv. Mariji Magdaleni zgornji (I. okraj) v gostilni Ludovika Vekjeta p. d. Boca ob 4. uri popoldne; »pri loven« (II. okraj) v gostilni Jurija Grdola ob 4. uri popoldne; v Rojani (IV. okraj) v gostilni »Konsumnega društva« ob 4. uri popoldne; na Kontovelju (VI. okraj) v gostilni gospoda Josipa Štoka ob 11. uri predpoludne in v sv. Križu (tudi VI. okraj) v gostilni »Konsumnega društva« ob 4. uri popoldne.

Odbor pol. društva »Edinost« bo imel svojo sejo v petek zvečer ob 7½ uri.

V obrambo odbora pol. društva »Edinost«, oziroma njega sklepa, da se letos ne udeležimo občinskih volitev v mestu, smo že povedali svojo. Zlasti smo pojasnili, zakaj smo reklamirali tudi v mestu in kolike važnosti so za nas na novo pridobljeni glasovi, če tudi dotičniki to pot niso vršili te na novo pridobljene politične pravice. Zajedno smo dokazali s tem, da torej nikakor ni tistega protislovja, o katerem govorijo nekateri: protislovja med dejstvom reklamiranja in dejstvom neudeležitve na volitvah! Odbor političnega društva »Edinost« je prav letos v reklamacijskem postopanju v polni meri vršil svojo dolžnost, le žal, da niso tako vršili svoje dolžnosti oni, katerim se je rečeni odbor po- žrtvovalno dal na razpolago, ukrepaši vse potrebno, da onim, ki so hoteli reklamirati, ni trebalo drugega, nego oglasiti se pri odboru in njega namestnikih, oziroma pri odvetaikih, ki so drage volje in brez nikacih zahtev prevzeli ta posel. Okolici vsa čast; a veste, kako je bilo v mestu?! Odbor pol. društva »Edinost« je s trudom vršil svojo dolžnost, niso je pa oni, ki bi jo bili lahko brez truda in brez žrtv. Veste, koliko se jih je oglasilo! Trije, štirje! Vsi drugi so se otežavali delo odboru s tem, da so se pustili iskati po hišah!! Da, po hišah je moral odbor iskati one, ki znajo tako lepo kritikovati postopanje političnega društva »Edinost«!! Gospoda, ali ni bila prav ta mlačnost — seveda poleg drugih važnejših okolištin —, ki je morala vzbujati v odboru političnega društva »Edinost« pomisleke proti udeležbi na letošnjih volitvah v mestu?! Ne pozabite, da mi moramo ob vsakem nastopu dokazati, da dozorevamo, da rasemo s svojimi nalogami, da se razvijamo. Marsikaj, kar je dovoljeno otroku — in nam pri otroku celó ugaja — ni dovoljeno mladeniču, kamo-li možu?! Mi nismo več narod-otrok, mi se ne smemo več igrati, naši nastopi morajo biti resni. In če nismo pripravljeni, pa se moramo pripraviti. Ako nas sovrazniki tlačijo in sovražijo, je to hudo, ali veliko žalostnejše bi bilo za nas, ako bi nas ne smatrali resnimi.

Ali da se umemo! Mi nočemo trditi, da se odboru pol. društva »Edinost« mora pripoznavati nezmotljivost. V njem so ljudje, a ljudje lahko greše, dokler žive. Ali toliko narodne discipline smemo in moramo zahtevati od vsakogar, da se notri sredi bitke pokori sklepom in da se v najnevarnejših trenutkih ne zaleta lastnim voditeljem v hrbet!!

Listu »Pensée Slave« je ogerska vlada odtegnila poštni debit za celo Translajtano. To se je zgodilo — kakor je izvedel »Obzor« iz Budimpešte — na predlog hrvatske vlade. Vzroka ne treba praviti. »Pensée Slave« je po zaslugi kritikovala hrvatsko upravo madjarofilskega bana, a ker resnica boli pri onih, ki se čutijo zadete od nje, pa si pomagajo s tem, da maše usta resnici in zatirajo pravico do javne kritike.

Slovenski misijon pri sv. Jakobu. Pišejo nam: Slovenci v Trstu potrebujejo organizacije. Ko bi mi bili izlasti v nižjih slojih zadostno organizirani, bil bi naš položaj v Trstu ves drugačen. Hočete se li prepričati o tem, pojdite k sv. Jakobu zvečer ali jutraj na slovensko misijonsko propoved!

Bože mili, koliko nas je! Velika cerkev in vendar je premala. In kak naroc! Poleg krepkega, žilavega delavca stoji ponosni slovenski mladenič. Tu je pridna slovenska gospodinja, tam čedna delavka in med njimi povsod gosto posejane neutrudljive in dobre slovenske dekle. In ta narod da propade! Ne, ne! mi smo vedno novi, vedno mladi, vedno bolj žilavi in čili. Drugi v borbah propadajo — mi pa vstajamo pomlajeni.

Če misijonarji so dosegli prekrasnih uspehov. Saj so jih pa tudi dostojni. Lepo in zanimivo predavanje njihovo je našlo rodo-

vitna tla. Ne upamo se dotikati njihovih govorov. Kdor jih je čul, ne zabi jih kmalo.

Kaj pa naši ljubi »prijatelji«? Ako v Trstu mirujejo sakristije in italijanski duhovniki, ki so po besedah lista »Avanti« zbrani okoli jasel »Lege« — je mir. Kmalu pride čas, ko bomo z njimi odkrito govorili. Mi smo z njimi obračunali.

Ko je v cerkvi misijonski govor končal, razvija se na trgu sv. Jakoba krasen prizor. Veliki trg je poln naroda. In to so vsi samo Slovenci. Med njimi ni onih, ki so pljunili v lice svoji slovenski materi. Vsi so navdušeni za dobro stvar. Tu se napijajo novih močij, prerajajo se na novo življenje dela, varčnosti in poštenja. Na tej podlagi ne propade nikdar slovenski narod v Trstu.

Ali je mir? Da, tak mir je, kakor še nikdar. Široka so prsa slovenskega delavca in trdna je njegova pest. To je naš sedanji mir. Gorje mu, kdor bi prišel in motil ta mir!!

Pred letmi so nas strašili povodom slovenskega misijona z batalijoni vojakov, cesarski namestniki so odklanjali odgovornost za mir in red. Ha, ha! saj skrbimo sami za mir, saj nas je dovolj in močni smo tudi.

Misijonski govori so zjutraj ob 5. uri in zvečer ob 6. uri. Zaključek bo v nedeljo zvečer. Konečno je torej tudi tržaška cerkvena oblast pokazala vsaj nekoliko, da je — katoliška. Misijonarji hodijo po daljnjih deželah oznanjevat evangelijske resnice — v Trstu pa mislijo cerkveni dostojanstveniki najprej na širjenje italijanskega jezika. In radi tega nasprotujejo oznanjevanju božje besede v slovenskem jeziku. Pa ne da bi mislili, da so oni fanatični. Ne, oni so pobožni in dobri — krivi smo mi, ker smo — Slovenci! Pa res je tudi, da nismo bili dovolj previdni o izbiranju svojih četov!

Iz Barkovelj nam pišejo: V Barkovljah smo dobili novega duhovnika za italijanske propovedi. V prvi propovedi je povdaril, da ni prišel v Barkovlje agitirat, temveč, da ga je poslal semkaj vč. ordinarijat. Vederemo!

Uvažanje prešičev iz Primorja na Kranjsko je zopet dovoljeno s razglasom o. kr. deželne vlade v Ljubljani od dne 20. t. m. št. 4638. Prepovedano pa je še uvažanje ovac iz Pulja in Vodnjana.

Porotno sodišče. Včeraj so pričeli razpravo proti 29-letnemu Ivanu Jazbecu, 22-letnemu Josipu Caputtiju, 26-letnemu Viktorju Culittiju, 27-letnemu Evgeniju Kragelnu, obtoženim zaradi tatvine kave na škodo tuk. tvrdke Parisi, ter proti 45-letnemu Josipu Jereu, 58-letnemu Antonu Ražmu in 31-letnemu Josipu Levsteku; poslednji so obdolženi sokrivde na zgorajšnji tatvini. O izidu te razprave, ki se nadaljuje danes, bomo poročali.

Vol je poškodovan z rogom 52-letnega dninarja Ivana Duraviesa iz ulice Navali št. 40. Na rešilni postaji so mu podelili prvo pomoč; od tam so ponesrečenca spravili v bolnišnico.

V mestno bolnišnico so sprejeli včeraj 25-letnega Ivana Martinčiča iz Umaga, ki se je vsled padea na stavbišču težko poškodoval. Istega dne so spravili v bolnišnico 32-letnega kurjača državne železnice Ivana Oparo, ki se je nevarno opeknel z vročo vodo.

Retirali so včeraj na trgu Ponterosso neko Terezijo Balog, ki je utikala svoje roke v tuje žepe.

Žalosten povratek. Ž. Lloydovim parnikom »Habsburg« se je včeraj po posredovanju avstro-ogerskega konzulata v Aleksandriji vrnila 38-letna Marija Visintini iz Rup pri Gorici, ki je — zbolela na umu. Spravili so jo v mestno bolnišnico.

Požar na parniku. Včeraj po noči je nastal ogenj v prostoru za premog parnika »Mediterraneo«, ukrañnega v svobodni luki. Pribitela sta dva oddelka gasilcev, katerima se je po polurnem napornem delu posrečilo pogasiti ogenj.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 11.0, ob 2. uri popoldne 15.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 752.2 — Danes plima ob 7.42 predp. in ob 8.24 zvečer; oseka ob 1.42 predp. in ob 2.6 popoldne.

Dražbe premičnin. V petek, dne 30. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. o. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Madonnina 3 in Campo S. Giacomo 4, hišna priprava in razno oblačilo; v ulici Scorzera 1 in Traversale del Bosco 1, priprave za prodajalnico in čevlji; Punto franco mag. 19, teltnica in stroji; na Corsu 1, ve-

zila: v Škednju 465, hišna priprava; v ulici Valdirivo 18, hišna priprava in en glasovir.

Redni občni zbor zbora sv. Nikolaja v Trstu. (Nadaljevanje.) Iz poročila blagajnice posnemamo ta-le sklepi račun: Za dobo od 1. septembra l. 1898 do 31. decembra l. 1899:

A. Dohodki:
Pokroviteljina 513 kron, ustanovna 470 K, podporna 386-20 K, udnina 214-30 K, darila 370-80 K, preostanek od dveh veselice 389-60 K, posredovalnina 188 K; skupaj 2531-90 K.

B. Izdatki:
Stanarina od 24. avgusta 1898 do 23. februarja 1900 K 1108-20, 16 železnih posteljnakov 134-40 K, tkanina za postelje 383-88 K, tiskovine 70-10 K, poštnina in dopisnice 95-56 K, razsvetljava 72-84 K, deske za postelje 3 K, društveni pečat 9-40 K, knjige za pisarno 11-55 K, uradni in razni stroški 34-41 K, hišna oprava 20-44 K, slama za postelje 51-80 K, kolki 5 K, izredna podpora služkinji Schmidt za potnino domov 8 K, razni stroški 78 K, gotovina v blagajni 445-32 K; skupaj, kakor zgoraj, 2531-90 K.

K točki »razni predlogi in želje« se je oglasila gospa blagajničarica ter stavila predlog, da bi se ustanovil podporni zaklad za stare in onemogle služkinje. Utemeljevala je ta svoj predlog mej drugim s tem, da se v zavodu često oglašajo služkinje, ki radi starosti ali bolehnosti niso zmožne za nobeno službo. A zavod jih seveda ne more sprejemati, ker nima potrebnih sredstev v to svrhu. Gospa blagajničarka se je izrazila, da naj bi morda gospodinja plačevala v ta namen po 1 krono na leto, a služkinje pa po svojih močeh. Po priporočilu gospe predsednice je bil ta predlog sprejet ter se bo o istem še podrobneje razpravljalo.

Tu je sledil govor gospe predsednice, katerega priobčimo prihodnjič doslovno.

Na to se je vršila volitev novega odbora, ki se je sestavil tako-le: gospe oziroma gospe: Karla Ponikvar, predsednica; Maša Grom, podpredsednica; Ivanka Anžič, tajnica; Kunigunda Blatnik, tajnice namestnice; Marija Škrinjar, denarničarka; odbornice: Netka Pegan, Zorica Urdih, Vekoslava Godina, Marija Čarga, Marija Vinšek, Amalija Krže, Rezika Zorut, Ivanka Ivančič, Rezika Gruden, Nežika Gruden, Berta Pavletič, Katarina Kenda, Marija Perhave, Lizika Gulič, Karolina Zadnik; odbornice namestnice: Julija Kukus, Tončka Čarga, Milka Godina, Ivanka Doles, Karolina Nachtigal, Mimi Bionzoni.

Temu je sledila domača zabava. Mali Milan Ponikvar je navdušeno deklamoval pesem »Domovini«. Prekosila ga je — če je to sploh še mogoče — sestra Vera, ki je uprav dramatično ginljivo deklamovala »O mamični smrti«. Nad vse ljubka je bila tudi mala kuharica Vida Grmek. Med temi deklamacijami sta se vršila še dva prizorčka iz otroškega življenja, katera so izvrševali gojenec in gojenke otroškega vrta pri sv. Ivanu. Prvi prizor nam je kazal izvrstno maskirane »Dimnikarja«, ki je bil res prisrčen v svoji ulogi. Drugi prizor nam je predložil »Pridne delavke«, ki pa o vsej marljivosti niso pozabile na svojega spečega brata. Zares čuditi se moramo vztrajnosti vrtnarice, gospe Grmekove, ki na svojem vzornem delovanju doseže tako lepih uspehov.

Kakor zadnjo točko vspeveda so nam vprizorili naši vrli in marljivi diletantje veseli prizor »Sam ne ve, kaj hoče«. Glavna uloga je bila v izvrstnih rokah gosp. Jos. Prunka. Isto velja o gospeah: Mimi Votič, Slavi Kobau in o gospej Zofki Štuler. G. Štuler je bil originalen sluga, a gospod Dragotin Godina energičen major.

Sploh je bila domača zabava jako srečno izbrana in občinstvo je kazalo po vsakem nastopu svoje zadovoljstvo z burnim ploskanjem.

Ta občni zbor našega prekornostnega zbora sv. Nikolaja pomenja nov, važen korak naprej na potu praktičnega narodnega delovanja, pokazal je eminentno važnost tega zbora, in trdno se nadejamo, da bodo slavne občine in denarne zadrage, kakor tudi posamični rodoljubi in rodoljubke izvajali iz tega potrebne konsekvence.

Sezona kolesarjev je pričela! To kažejo vesti o považanjih od strani istih. Tako je neki kolesar včeraj predpoludne povozil v ulici Poste veechie 26-letno delavko Ano Anžulovič. Ženski so na rešilni postaji podelili prvo pomoč.

Vesti iz ostale Primorske.

× To so kapacitete! Iz Istre nam pišejo: O onem sodnem uradniku, o katerem ste pripovedovali te dni, kako je iz odvetnika postal državni uradnik in kako so ga morali umirovit, ker -- ni bil za to, bi vam mogel dati tudi jaz nekoliko podatkov. Mož je studiral v Kopru, a je kazal že tedaj, da ne bo luč, ki bi svetila okoli sebe. Pozneje je studiral teologijo in za tem jus. Nemškega ne zna nič, hrvatskega in slovenskega pa še nekaj -- manje! Kakor odvetnik je imel konsekvantno prazno pisarno. Zato je opustil ta posel in so ga njega šantoli usilili neki občini istrski za tajnika. A tudi tu so se ga kmalu nasitili in so ga potem dobri prijatelji napotili, naj prosi za mesto sodnega pristava. Službo je res dobil in sedaj uživa penzijo iz državne blagajne!!

Verujte mi, gospod urednik, da mi je mučno pisati take stvari, ker je vsikdar odlojna stvar to: dotikati se osebnih stvari. Da bi šlo tu le za osebo dotičnika, jaz vsaj bi molčal kakor grob in bi mu privoščal iz srea, naj še dolgo živi srečno in počiva -- v miru!! Ali predrastičen slučaj je to v ilustracijo istrskih razmer, slučaj, ki kriči, kako lahkega srea se tu ustrezajo osebam, oziroma protektorjem oseb, čeprav bi morali vedeti, da s tem trpe koristi javne uprave, s katero so tesno spojene koristi ljudstva! Ta slučaj kaže, kako se v atmosferi istrski, v aferi nesrečnega sistema razvijajo razmere.

× Iz Pobegov pri Kopru nam pišejo 26. t. m.: Pravila tukajšnjega pevskega društva »Ilirija« je visoko e. k. namestništvo potrdilo z odlokom od 11. t. m.

»Ilirija« priredi prvo svojo veselico na Velikonočni ponedeljek pri Čezarjih. Sodelovala bodo tudi sosedna pevska društva. »Ilirija« šteje danes 120 udov, njen mešani pevski zbor pa 60 pevci in pevec. -- Nadejamo se, da se prve veselice tega znamenitega društva udeležijo obilo občinstva od blizu in daleč. -- Zelo zanimivi program objavi se pravočasno. P.

× Razpisana zdravniška služba. V Žminju je razpisan natečaj za mesto občinskega zdravnika z letno plačo 2000 kron. Prošnje je poslati na občinsko predstojništvo v Žminju do 15. aprila.

Vesti iz Štajerske.

— Gimnazijalec — samomorilec. V Mariboru se je ustrelil učenec drugega razreda na tamošnjem gimnaziju, Bernardi. Vzroki, ki so dečka doveli do tega nesrečnega koraka, niso še prav znani. Govori pa se to in ono, Govori se, da je ravnateljstvo zavoda prišlo na sled neki tajni velikonemški zvezi in da je bila uvedena preiskava, ki pa še ni zaključena. Sumijo torej, da je bil Bernardi člen te zveze in da se je ustrelil iz strahu. Bernardi je sin imovite družine.

Ako se vzrok temu dogodku res tako pojasni, potem bomo imeli eni gled več, kako velikonemška ideja med Nemci okuza in razdeva življenje notri do korenin -- do mladine!

— Dr. Mravlag obsojen. Ta znameniti nemški petelin, kateremu posebno bahotno raste greben nemške oholosti, in ki brusi svoje ostruge nad Slovenci, je bil v soboto pred celjskim okrožnim sodiščem obsojen radi žaljenja časti na 80 kron globe in poplačanje sodnih stroškov. Tožil ga je dr. Srnc, kateremu je mladi dr. Mravlag na zadnji porotni razpravi proti listu »Deutsche Wacht« očital, da je neko žensko v svoji pisarni otepel. Res lepa družba mora biti to celjsko Nemstvo, ako so celo odvetniki javni obrekovalci.

— Nemška masčevalnost. »Domovina« poroča o gonji nemških Celjanov proti nemškemu pošteniaku lončarju Altičblerju, ki je na razpravi, ki se je vršila radi znanih izgrediv, kakor porotnik oddal svoj glas po svoji vesti, ne oziraje se na to, da-li je to v prid Nemcem ali Slovincem! O Altičblerju smo pisali že parkrat. Sedaj je celjska nemškutarska »tajna zarota« poklicala v Celje slovenskega renegata, lončarja Medveda, da se ondi naseli, da bi tako gospodarski uničili poštenega Nemca Altičblerja. Taki so torej ti Nemci: ljubši jim je slovenski izdajca nego krvni brat, ako je leta Slovincem pravičen. Res -- fej!

— Ustrelil se v Celju infanterist Avgust Plavčevnik.

Razne vesti.

Promoženje Evrope mobilno in imobilno se je značevalo na 1175 milijard, mej katerimi odpada na Avstrijo 113 milijard in na enega Avstrijca 500 kron promoženja. Kako značilne in zanimive so tudi »suhe« številke! Najbogatejša država je Angleška, za njo Francoska, potem Nemčija in četrta je Avstrija.

330 delavcev Hrvatov je odšlo včeraj na Prusko na gradnjo nove železnice.

Ponovljenje. Državni uradnik v Belemgradu Buksala, je poveril 100.000 dinarov ter pobegnil. Misli se, da pojde preko Budimpešte na Dunaj.

Aretiranje lastnika tiskarne radi tiskovnega delikta. Češki list »Obrana Lidu«, katerega izdaje gosp. Fr. Hruška v Hořicah, je prinesel pred tremi tedni članek pod naslovom: »Pohádka pro stare« (Pravljica za stare), v katerem je sedaj državno pravdnistvo zasledilo hudodelstvo veleizdaje. Radi tega so odredili preiskavo v tiskarni gosp. K. Rathonskega, kjer se tiska ta list in v njegovem privatnem stanovanju in knjigotrnici, da bi se našel manuskript onega članka. Nato so bili gosp. Rathonsky in vse oboje njegove tiskarne in knjigotrnice povabljeni na okrajno sodišče in tam zaslišani. Po zaslišanju so Rathonskega takoj deli v zapor in tudi tega niso dovolili, da bi se poslovil od družine. Nепrestano ga je stražil en orožnik in popoldne so ga odpeljali na okrožno sodišče v Kraljevi gradu. Ta dogodek je povzročil v mestu veliko razburjenje, ker je Rathonsky užival splošno spoštovanje in je bil tudi ud mestnega sveta. Brzojavili so takoj tudi na predsedstvo izvrševalnega odbora mladočeske stranke. Tudi urednika Hruško v Hořicah so aretirali. Hruška je bil pred leti kakor podčastnik v Przemyslu v Galiciji obdolžen veleizdajstva ter je bil v sodni preiskavi, ki pa se je zaustavila. Pred kratkim so v državnem zboru češki poslanci vložili tozadevno interpelacijo.

Oporoka poslanca Dumba Kakor poroča kor. biró z Dunaja dne 29. t. m., je pokojni člen gospodske zbornice, Dumba, razven dedičem zapustil več volil svojim sorodnikom, prijateljem in uslužbencem; mej ostalimi je zapustil dunajskemu moškemu pevskemu društvu 50.000 gld., pokojninskemu zakladu druge dunajskih umetnikov 30.000 gold., istemu društvu za podeljevanje nagrad na razstavah 20.000 gld., dunajskemu mestu več slik in Schubertovih rokopisov, akademiji upodobljajočih umetnosti 20.000 gld. za nagrade učencem, društvu prijateljev godbe za ustanove 20.009 gld., za delavska okrevališča 25.000 gld. in pokojninskemu zakladu novinarskega društva »Concordia« 10.000 gld.

Poljski pisatelj Henrik Sienkiewicz je odlikovan od našega cesarja s »častnim znamenjem za umetnost in znanstvo.« To je najvišje odlikovanje v naši državi za pisatelje, pesnike in umetnike.

Ruski naučni minister je dovolil 50.000 rubljev za 150 učiteljev, da bodo mogli obiskati svetovno razstavo v Parizu ter jo poučiti. Tako vedo Rusi razširjati kulturo mej svojim narodom. Mi Slovani smo res čudne vrste -- barbari!

Zazidana ženska. Nezaslišan zločin se je zgodil v Neaplju. V tamkajšnji hiši orožnikov našli so namreč zazidano žensko truplo, razrezano na drobne kose. Bila je to 40-letna, menda nemoralna ženska, katero so surovi zločinci preje oropali vsega, kar je imela na sebi, potem pa so jo vlekli v klet one hiše in izvršili ondi zverski zločin. Doslej se niso zaprli nobenega orožnika. Radovedni smo, kako bodo preiskovali ta zločin in ako najdejo prave storilce.

Loterijske številke izrebane dne 28. marca:

Praga	24	25	37	62	65
Levov	16	34	86	87	90

Književnost in umetnost.

»Slovenka« je izšla! Vsebinska III. zvezka: Oton Zupančič: »Moj dom«, pesem, Arne Novak: »Nove faze moderne žene«, (zvršetek), Anton Medved: »Izpremembra«, pesem, Zofka Kveder: »Študenike«, nadaljevanje, E. Gangl: »Tožba«, pesem, Ivo Šorli: »Pridiga na gori«, Oton Zupančič: »Verzi«, pesem, Ivanka: »K poglavju o poselskem vprašanju«, Anton Medved: »Svetu v zobe«, pesem, Ivan Cankar: »Jesenske noči«, (začetek), Zorana: »Srčni glasi«, pesem, P-k: »Tedaj in sedaj«, »Listek«. -- (Društvo natakarije, pravna fakulteta du-

najškega vsenčilišča, e. kr. konceptna uradnica, žene na pariški razstavi, vprašanje o ženskih študijah v nemškem državnem zboru, krščanski socialisti in ženska enakopravnost, prvoboriteljica za žensko volilno pravo miss Anthony, srbske dobrotvorne zadruge, žensko društvo v Belemgradu, študentke na Sorboni, rektor nemške univerze v Pragi, stenografija v solnograškem dež. zboru, olumški kanonik grof Pötting, trgovski tečaj na mestni višji dekliški šoli v Ljubljani, južnoafriška vojna in Rusinje, učenke dobrotvorke, šola v Upsali; književnost in umetnost: »Žensky svet« in Danica, die jungfräuliche Frau, o ženskem gibanju na Nemškem, »Uvod v narodno gospodarstvo«, domač umetniški ateljé.) V »razgovorih« pojasnjuje ga. Danica svoj članek o zakonu v prvi številki »Slovenke«.

Brzojavna poročila.

Zvišanje plač častnikom.

DUNAJ 29. (K. B.) »Wiener Zeitung« objavlja: Njegovo Veličanstvo cesar je odločil glede podeljevanja 6000 kron plače (7. plačilni razred) osebam skupne vojske: 6000 kron vdobi po činu najstarejša četrtinka častnikov vojaštva, vojaških duhovnikov, sodnikov, zdravnikov in in dnikov. Prisojalo bode to plačo e. in kr. državno vojno ministerstvo od 1. aprila t. l. v razmerju prostih mest. Ista naredba velja v polnem obsegu tudi za osebe domobranstva.

Iz ogerskega parlamenta.

BUDIMPEŠTA 28. (K. B.) Finančni odsek zbornice poslancev je vsprejel zakon o proračunu. Posl. Ugron in Juszt sta izjavila, da njuni stranki ne bosta glasovali za predlog.

Socijalni demokrati na Danskem.

KODANJ 28. (K. B.) Na včerajšnjih volitvah v občinski svet so pridobili socijalni demokrati pet sedežev in stranka leve štiri; sedaj imajo radikale in socijalni demokrati tri četrtine vseh sedežev v mestnem svetu.

Državnozbornska dopolnilna volitev.

LEVOV 28. (K. B.) Volitev državnega poslanca za mestno skupino Stanislav-Tysmienica, na mesto guvernerja avstro-ogerske banke, dr. pl. Bilinskega, je razpisana na dan 15. aprila.

Vojna v južni Afriki.

General Joubert mrtev.

LONDON 28. (K. B.) »Renter« javlja iz Lourenzo-Marqueza današnjega dne: General Joubert je mrtev.

Ujet parnik.

LONDON 28. (K. B.) »Standard« javlja iz Durbana dne 26. t. m.: Neki angleški križar je ujel v zalivu Delagoa obrežni parnik »Matabele« pod sumnjo, da je vozil premog za Transvaal.

Lord Roberts v Capstadtu.

LONDON 28. (K. B.) »Daily News« javlja iz Capstadta dne 26. t. m.: Lord Roberts se vrne semkaj, da se snide s svojo soprogo.

Kje so boerske čete?

LONDON 28. (K. B.) »Daily Cronicle« javlja iz Ladysmitha dne 26. t. m.: Vojna moč Boercev se glasom došlih vesti nahaja pri Vesselsneeku, zadnji postaji na severju od Elandslaagte, kakih osem milj proti vznožju gorovja Biggers.

Uničevanje rudnikov.

LONDON 28. (K. B.) »Reuter« javlja iz Pretorije dne 23. t. m.: Glasom brzojavke v listu »Natal Front« razrušujejo Boerci nadalje vse rudnike za premog, ki bi utegnili koristiti Angležem. Vse tri rove v Dundee-skih jamah so razstrelili ter uničili stroje. Pripravljeno je tudi že vse, da pokončajo ostale rudnike za premog.

Iz Ladysmithske okolice.

LONDON 29. (K. B.) »Standard« javlja iz Ladysmitha dne 28. t. m.: da je tam vse mirno; sovražnik ima še gorovje Bigger v svoje oblasti; čez to stran pričakujejo Bullerja.

Bramba transvaalskih mest.

LONDON 29. (K. B.) Kakor javljajo »Daily News« iz Pretorije z dne 26. t. m., želi predsednik Krüger, da se postavi Pretorijo v obrambeno stanje. Mnogo odličnih meščanov pa se je izreklo proti temu. -- V Johannesburgu so po ukazu predsednika Krügerja podkopali mnogo poslopij.

Olivier in Grobler se združita s transvaalskimi Boerci.

LONDON 29. (K. B.) »Daily Cronicle« javlja iz Bloemfonteina z dne 26. t. m.: General French poroča, da sta Olivier in

Grobler na potu proti severu, da se združita s transvaalskimi Boerci.

Trgovina in promet.

Sadjarsko in vinorejsko društvo v Naklem

naznanja svojim udom, da ima precejšnjo množino ključev ameriških trt brezplačno razdeliti. Udje naj prideje po ključu najkasneje do 20. aprila in sicer k predsedniku v Škocijan št. 10., kajti po preteku te dobe porabi društvo te ključ, v kar se mu bo najbolje zdelo.

Tudi ima društvo obilo jabolenih in hruškovih cepičev najboljših vrst, katere mu je priskrbelo slavno e. kr. kmetijsko društvo v Gorici in katere deli, dokler so v zalogi, svojim udom brezplačno. -- Naj bi torej udje porabili ugodno priliko, da pridejo čim prej do ameriških nasadov iz zlahtnega sadja. --

Le v vstrajnem kmetijskem napredku je mogoča rešitev naše krajine popolnega materialnega propada!

Dražba neprimičnin.

Na zahtevanje Ignacija Kovač v Ajdovščini se bo dne 6. aprila 1900 ob 10. uri predpoludne vršila na e. kr. okrajnem sodišču v Ajdovščini v izbi št. 1 dražba neprimičnin Antona Mihelj, in sicer šestinke vlož. št. 378 v Sv. Križu izvzemši parcelo štev. 1070/57 in šestinke od 3/4 I., II. in III. zemljeknjižnega telesa vlož. št. 379 ravnatom, s pritliklo vred (gospodarsko orodje in vinski sodi). Vrednost: 2671.92 kron; najmanjši ponudnik: 1741.71 kron.

Nova posojilnica.

V zadržni register e. k. okrožnega sodišča v Rovinju se je upisalo pravila »kaštelirskog društva za štednjo i zajmove, registrana zadruga na neograničeno jamčenje« v Kašteliru. Načelnik: Ante Legović, duhovnik v Kašteliru.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v kronah.
Kava: Santos I.	98.—
" II.	96.—
Rio I.	96.—
" II.	93.—
Santos in Rio lavé I.	115.—
" II.	105.—
Laguaira lavé I.	136.—
Laguaira lavé II.	101.—
Maracaibo	107.—
Guatemala	166.—
S. Salvador	108.—
Costarica	141.—
Portorico	156.—
S. Domingo	110.—
Jamaica	99.—
Malabar Plant	166.—
Java W. J. B.	185.—
Moka	152.—
Poper: Singapore	97.—
Penang	91.—
Tellichery	96.—
beli	141.—
Piment:	66.—
Sladka škorja: (cimet)	84.—
" electa	88.—
Riz: italijanski	16.75 24.—
Indijski	10.25 15.50
Japonski	15.— 17.—

Južno sadje:

Rožiči:	8.50 9.50
Dateli:	31.— 35.—
Smokve: (Calamata) v venih	14.— 16.—
" proste	11.— 13.50
" smirnske (v škafličah)	48.—
Mandeljni: sladki I. Bari	88.— 121.—
Lešniki: siciljski	37.— 38.—
" istrski	57.—
" levantinski olupljeni	78.—
Suho grozdje (cibibe): Elemé	27.— 57.—
Sultanine	36.— 68.—
" iz Perzije	37.—
" črne Cismé	25.—
" Morea	27.— 28.—
" Lipari	4.— 10.—
Pomeranče (zaboj)	4.— 10.—
Jaffa [zaboj]	4.— 10.—
Limone	4.— 10.—
Olje oljino italijansko I. Bari	81.— 88.—
" albansko	39.— 47.—
" dalmatinsko	40.— 45.—
bombažovo ameriško	37.— 39.—
bombažovo angleško	34.—
sesamovo	39.— 53.—

Proti kašlju,
gribohu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri peclih, govornikih, prepevalnikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škafličah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Prodá se lepa in prostrana kavarna
pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na Božo Mijić, posredovalec na Reki.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 29. Pšenica za oktober K. 7.71 do 7.72. Pšenica za april K. 7.46 do 7.47 Rž za oktober K. 6.53 do 6.54. Rž za april K. 6.34 do 6.35. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.33 do 5.34. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 4.91 do 4.92.

Pšenica: ponudbe dovoljne povpraševanje zdatnejše. Prodaja: 14.000 met. stot trdna Vreme: oblačno.

Hamburg 29. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.— za maj 36.25, za september 37.25 za december 37.75 Denar.

Havre 29. Kava Santos good average za mare 50 kg. frankov 43.50, za avgust 50 k frankov 44.25.

Dunajska borza dne 29. marca.

	čeraj	danes.
Državni dolg v papirju	99.40	99.35
" " v srebru	99.15	99.15
Avstrijska renta v zlatu	98.20	98.10
" " kronah 4%	99.50	99.50
Kreditne akcije	235.60	234.10
London 10 Lsr.	242.90	242.90
20 mark	23.72	23.72
Napoleoni	19.27	19.27
100 italijanskih lir	90.20	90.20
Cekini	11.38	11.38

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pop. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— " brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25 " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 " pop.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 " " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 " " "	Benetke (via Červinjan in via Videm)
	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 " pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zve. brzovl.	Kormin
8.15 " " "	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 " meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 " " "	do Mirzuschlaga
6.10 " (samo ob sredah)	ekspres v Ostende

Službo išče

kakor trgovski potovalec v manufakturah in specerijski stroki popolnoma vešč, mlad mož, ki ima mnogo znanja s trgovci na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Hrvaškem in je zmožen slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika. Eventuelno bi vsprejel tudi kako drugo službo. Pisma je adresirati na uredništvo tega lista.

Švagelj Andrej krojač v ulici Petronio št. 1. se priporoča slavnemu občinstvu.

OBUVALA!

Pepi Kraševce

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo).

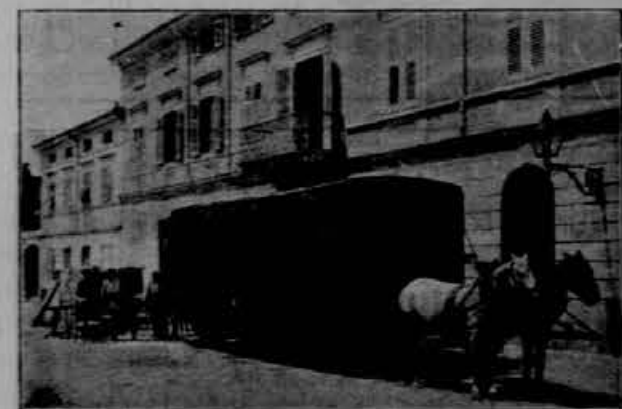
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največje natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se uljudno priporoča

Josip Stantič
čevljarški mojster

Spedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič
v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovincem v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljanje nepoškodovanega blaga se zagotavlja.

Prva slovenska izdelovalnica mrežic za plinovo luč (Auer)

Javljam slavn. občinstvu, da sem odprl svojo izdelovalnico in prodajalnico nepregorljivih mrežic za plinovo luč (Auer) na vogalu

Piazza Negozianti in Via dell'Arsenale

Uvažuje geslo:

Svoji k svojim

se priporočam za obilne naročbe.

Dragotin Vitez

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.**

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2%, na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnemu kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Priznana najboljši za važni patentirani novotni lastne iznajdbe tehnično dovršeni

glasovirji

dobe se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju

Henrihu Bremitz

c. kr. dvornemu zalagatelju.

Trst — Borzni trg številka 9 — Trst

Ilustrirani katalogi na zahtevanje franco.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krep in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

Vari! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položen varstveno znamko.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vskadanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin **Zuideršic & Valenčič v II. Bistrici** po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Cenilniki
zastonj
in franko

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

priporoča svoje pripoznano najboljšje

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Čuvaj se 0000
00 senjske roke
roman.
Velja 35 nvč.
Prodaja se v upravitelstvo našega lista.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakopije želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, z vživanjem pomakljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljenje ali zasliženje

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ceveh, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki povzročajo bolezni in deluje vpešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih žilcev (haemorrhoidne bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavniemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse ličvedne tvari.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje navadne posledice slabe prebave, pomanjkljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomanjkanju volje do jedi, pod nervoznem zbijenjem in otočnostjo kakor tudi pogosti glavoboli in nespanje povzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, povspenjuje in izboljšuje tvarjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje. To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 gld. 50 nvč. in 2 gld. v lekarnah v Trstu, Sezani, Miljah, Kopru, Izoli, Piranu, Trzinu, Ogleju, Červinjanu, Ronkah, Vipavi, Ajdovščini, Postojni, Gradišči, Krmini, Gorici, Umagu, Bujah, Buzetu, Opatiji, na Reki, Krku, Čresu, Malem Lošinju, Labinju, Pazinu, Motovunu, Vižinadi, Staremgradu, Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Vidnu, Benetkah itd. kakor tudi v lekarnah po celem Avstro-Ogerskem in sosednih deželah.

Tudi razpošilja trdka: lekarne v Trstu Piazza grande št. 3 in Via nuova št. 27, po 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerski poština in zaboja prosto.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahteva naj se izrečn

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirta 100,0, glicerina 100,0, rudečega vina 240,0, jerebičnega soka 150,0, črešnjevčega soka 320,0, mane 30,0, koprive, jagneza, omanovih korenin, amerikanskega lapuha, lecanovih in kolmeznih korenin vsacega po 10,0. Te tvari naj se pomežajo.

Andemo de Franz
Gostilna
Via della Gappa št. 14.

Konsumno društvo pri Sv. Jakobu

maznaja slav. občinstvo da je odpelo v ulici Concordia (vogel ulice Vespucet) pri Sv. Jakobu

svojo novo gostilno

Toč izvrstno istrsko, dalmatinsko in vipavsko izvrstna kuhinja vedno pripravljena z gor-kimi in mrazimi jedili.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Odbor,

Jožef Furlan.